

Vlaanderen
is ondernemen

LANDBOUW (LA)-trajecten

HANDLEIDING

Versie: juli 2023

BASISKENMERKEN PROGRAMMA LA-TRAJECTEN

De doelstelling van LA-trajecten is om vanuit een concrete probleemstelling of vraaggedreven opportuniteit van een collectief van ondernemingen uit de primaire sector, innovatieve oplossingen aan te bieden die op relatief korte termijn toegepast worden en resulteren in zichtbare veranderingen met een duidelijke (economische) meerwaarde voor de ruime doelgroep.

Samenwerking met ondernemingen uit de toeleverings- en/of verwerkende industrie wordt aangemoedigd. Verschillende vormen van samenwerking/interactie zijn hierbij mogelijk: onderaanneming, het opzetten van een parallel O&O-project met één of een beperkt aantal ondernemingen, alsook het creëren van een spillover effect naar ondernemingen in de agrovoedingsketen. De finaliteit van een LA-traject moet evenwel steeds gericht zijn op het duurzamer en competitiever maken van de land- en tuinbouwsector.

LA-trajecten worden gekenmerkt door een geïntegreerde aanpak van kennisverwerving tot kennisoverdracht en het concreet toepassen van die kennis bij de doelgroepondernemingen. Het werkplan wordt modulair samengesteld, men kiest de activiteiten in functie van de behoeften/noden. Daarbij wordt gestreefd naar een sterke betrokkenheid van ondernemingen/organisaties uit de doelgroep, zowel bij de voorbereiding van een projectaanvraag, als tijdens de uitvoering van het traject en de realisatie van de doelstellingen. Om de interactie met de doelgroep te stimuleren, moet een functionele begeleidingsgroep opgericht worden, die representatief is voor de uiteindelijke doelgroep.

Een projectaanvraag voor een LA-traject kan enkel worden ingediend door kennisinstellingen (universiteiten, hogescholen, onderzoeksorganisaties of erkende praktijkcentra). Een LA-traject kan een looptijd hebben van minimaal 2 tot maximaal 4 jaar, met een tussentijdse evaluatie voor projecten die langer lopen dan 2 jaar. Het subsidiepercentage bedraagt 90% van de aanvaarde projectkosten. De cofinanciering van de resterende 10% van het budget gebeurt via bijdragen van de doelgroepondernemingen.

Jaarlijks lanceert VLAIO een oproep voor de indiening van projectvoorstellen.

NIEUW IN DE OPROEP 2023-2024: GEDEELTELIJKE THEMATISCHE AANPAK

Het jaarlijkse budget voor de LA-trajecten werd verhoogd tot een totaal van 15,3 miljoen euro, waarvan 5 miljoen euro prioritair wordt gereserveerd voor LA-trajecten rond een prioritair beleidsthema en 10,3 miljoen euro voorbehouden blijft voor reguliere LA-trajecten.

Het thema voor de oproep 2023-2024 is **reductie van gasvormige emissies in de primaire sector**.

Meer details over het thema worden gegeven in het oproepdocument. In paragraaf 3.1 van deze handleiding wordt de werkwijze van deze gedeeltelijke thematische aanpak verduidelijkt.

Inhoud

1.	Situering	4
1.1	Belangrijkste kenmerken	4
1.2	Situering t.o.v. andere projecttypes	5
2.	Kenmerken	6
2.1	Aanvragers, uitvoerders en onderaannemers	6
2.2	Activiteiten	7
2.3	Interactie met de doelgroep	7
2.4	Maatschappelijke meerwaarde en aansluiting bij beleidsprioriteiten	8
2.5	Projectduur/omvang, begroting, subsidie en cofinanciering	8
2.6	Gebruik van de projectresultaten	10
3.	Algemene aspecten van de projectaanvraag	11
3.1	NIEUW: Gedeeltelijke thematische aanpak	11
3.2	Infosessie(s) en voorbesprekingen	11
3.3	Indienen aanvraag	12
3.4	Ontvangst en ontvankelijkheid	12
3.5	Evaluatieprocedure	13
3.6	Evaluatiecriteria	13
3.7	Na de beslissing	16
3.8	Geheimhouding	17
4.	Uitvoering en opvolging	18
4.1	Overeenkomst(en)	18
4.2	Projectopvolging en monitoring	18
5.	Definities en begrippen	20

1. Situering

Deze handleiding is bestemd voor de indieners van 'LANDBOUW (LA)-trajecten'.

Volgende documenten zijn van belang voor de indiening van een projectaanvraag en zijn terug te vinden op de subpagina ['aanvraagprocedure'](#) op onze website:

- oproeppagina: specifieke modaliteiten en de timing van de openstaande oproep;
- aanvraagtemplate: voor de aanvraag zelf. U bent vrij om deze template te gebruiken of een eigen lay-out indien gewenst. De volgorde en inhoud van de vragen/rubrieken en de vooropgestelde schema's en tabellen moeten strikt gevolgd worden;
- handleiding bij het kostenmodel en de bijhorende Excel template (verplichte template) om de projectbegroting op te stellen;
- toelichting bij verplichte set KPI's

U kan enkel indienen via het onlineportaal voor LA-trajecten.

1.1 Belangrijkste kenmerken

De doelstelling van LA-trajecten is om vanuit een concrete probleemstelling of vraaggedreven opportuniteit van een collectief van ondernemingen, innovatieve oplossingen aan te bieden die op relatief korte termijn toegepast worden en resulteren in zichtbare veranderingen met een duidelijke (economische) meerwaarde voor de ruime doelgroep. Om die doelstelling te bereiken, is het van belang dat de projectuitvoerders blijven investeren in voortdurende kennisopbouw en activiteiten van kennistransfer en disseminatie.

De doelgroep van de LA-trajecten zijn in eerste instantie de land- en tuinbouwondernemingen uit de primaire sector. Veel van deze ondernemingen beschikken niet over voldoende eigen middelen of de capaciteit om zelf innovatieve oplossingen te gaan initiëren en ontwikkelen. Collectieve vormen van kennisverwerving en kennisoverdracht zijn bijgevolg een belangrijk gegeven voor de primaire sector om te innoveren op bedrijfsniveau.

De beoogde innovaties zijn voldoende concreet, toepasbaar en vernieuwend voor de doelgroep. Het traject loopt vooruit op wat momenteel op de markt beschikbaar is of zal komen (geen 'me-too' project) en leidt eventueel tot doorbraakmogelijkheden voor de doelgroepondernemingen. Er wordt een duidelijke kennis- of competentieverhoging verwacht, bij een voldoende ruime groep van ondernemingen, die reeds binnen de projectduur de aanzet vormt tot een zichtbaar veranderingstraject.

Samenwerking met ondernemingen uit de toeleverings- en/of de verwerkende industrie (agrovoedingsketen) wordt aangemoedigd. Verschillende vormen van samenwerking/interactie zijn hierbij mogelijk: onderaanneming, het opzetten van een parallel O&O-project met één of een beperkt aantal ondernemingen, alsook het verder ontwikkelen van nuttige kennis/technologie die volgt uit een LA-traject. De finaliteit van een LA-traject is steeds gericht op het duurzamer en competitiever maken van de primaire land- en tuinbouwsector.

Kenmerkend voor LA-trajecten is dat het volledige traject van kennisverwerving tot kennisoverdracht en het concreet toepassen van die kennis bij de doelgroepondernemingen geïntegreerd wordt in één project. Het werkprogramma wordt modulair samengesteld in functie van de behoeften/noden. De aanvrager bepaalt in samenspraak met de ondernemingen/organisaties uit de doelgroep de omvang en de volgorde van de afzonderlijke activiteiten.

Het is belangrijk dat het uitvoerend projectconsortium beschikt over een goede mix van competenties en expertise om de verschillende activiteiten van kennisverwerving tot kennisgebruik af te dekken. Het verwerven van kennis speelt een belangrijke rol en staat steeds in functie van het ingang doen vinden van de projectresultaten bij de ondernemingen uit de primaire sector. In functie van de specifieke noden kan de

kennis/technologie hiervoor zelf ontwikkeld worden, dan wel kan eigen en/of elders reeds ontwikkelde kennis/technologie aangewend worden.

In de loop van het project wordt de ontwikkelde kennis verspreid naar de brede doelgroep. Daarnaast wordt verwacht dat acties ondernomen worden die reeds tijdens de projectduur leiden tot concrete innovaties/toepassingen bij de ondernemingen. Een sterke betrokkenheid van individuele ondernemingen (als pilootondernemingen/casestudies) en sector- en beroepsorganisaties (sensibiliseren van de ondernemingen, inclusief platform- en netwerking) kan bijdragen tot het welslagen van een LA-traject.

Er dient een duidelijk plan van aanpak voor een ruime verspreiding van de kennis en valorisatie van de resultaten voorgelegd te worden. Voor het opvolgen van het verloop/succes van het project is een beperkte set van relevante indicatoren en bijhorende streefcijfers vereist. De belangrijkste succesindicatoren (KPI's) van een LA-traject zijn:

- het aantal ondernemingen waar een specifieke innovatie/verandering opgestart wordt binnen de projectduur;
- het aantal innovaties bij de doelgroepondernemingen (aantal implementaties, lanceringen, ontwikkelingen of gebruik van (ver)nieuw(d)e producten, processen of diensten);
- het aantal bedrijfsspecifieke vervolgtrajecten.

Een goede interactie met de doelgroepondernemingen bij de voorbereiding, tijdens de uitvoering en na afloop van het project is essentieel voor het welslagen van een LA-traject. Om de interactie met de doelgroep te stimuleren, moet een representatieve begeleidingsgroep opgericht worden. De begeleidingsgroep is een goede afspiegeling van de brede doelgroep en waakt over de realisatie van de doelstellingen.

De nadruk wordt gelegd op projecten met voldoende schaalgrootte, kritische massa en ambitieniveau. Een LA-traject heeft een projectduur van minimaal 2 jaar en maximaal 4 jaar. De omvang van het traject moet in relatie staan tot de omvang van de doelgroep en de vooropgestelde doelstellingen.

LA-trajecten worden voor 90% gefinancierd door de Vlaamse overheid. Deze steuntoekenning betreft niet-staatssteun en is voorbehouden aan Organisaties voor Onderzoek en Kennisverspreiding voor de uitvoering van niet-economische activiteiten zoals onafhankelijke onderzoeksactiviteiten en/of kennisverspreiding. Voor de invulling van de overige 10% moet u een sluitend cofinancieringsplan kunnen voorleggen waaruit het commitment van de effectieve doelgroep moet blijken.

1.2 Situering t.o.v. andere projecttypes

De LA-trajecten onderscheiden zich van andere projecttypes door de mogelijkheid om het volledige traject van kennisverwerving tot het concreet toepassen van kennis te ondersteunen in één project, een sterke nadruk op het collectief en vraaggedreven karakter, en het realiseren van concrete innovaties/veranderingen bij ondernemingen uit de land- en tuinbouwsector in Vlaanderen.

Het belangrijkste verschil met projecten binnen de programma's TETRA of COOCK is de mogelijkheid om het volledige traject van kennisverwerving tot kennisgebruik te ondersteunen. LA-trajecten hebben geen specifieke meerwaarde voor de onderwijsopdracht van de hogescholen. Projecten die gericht zijn op het aanzetten tot innovaties in land- en tuinbouw zijn niet-steunbaar binnen TETRA en COOCK.

LA-trajecten onderscheiden zich van projecten binnen de bedrijfssteunregeling door de collectieve dimensie van de projecten. De projectresultaten moeten toegankelijk zijn voor -en zo breed mogelijk verspreid worden naar- zoveel mogelijk ondernemingen binnen het beoogde bedrijfssegment (open karakter). Dit in tegenstelling tot de bedrijfsprojecten waar de toegang tot de projectresultaten in principe beperkt blijft tot de deelnemende ondernemingen.

2. Kenmerken

2.1 Aanvragers, uitvoerders en onderaannemers

Aanvragers/Uitvoerders

Een LA-traject aanvragen kan enkel door een Vlaamse instelling van hoger onderwijs, een onderzoeksorganisatie of een door de Vlaamse overheid erkend praktijkcentrum. Zij kunnen zelfstandig als projectaanvrager optreden of in een samenwerkingsverband. Elke projectaanvrager moet voldoen aan de criteria uit de [Europese definitie van Organisatie voor Onderzoek en Kennisverspreiding](#) en ondertekent deze verklaring in het indienportaal. De hoofdaanvrager vormt samen met de medeaanvrager(s) een projectconsortium. In een samenwerkingsovereenkomst regelt u de onderlinge afspraken.

Naargelang de aard van de activiteiten (kenniscreatie/-verwerving, kennisverspreiding en toepassen van kennis bij ondernemingen), die voorzien worden in het LA-traject, moeten de uitvoerders over de juiste competentie/expertise beschikken.

Onderaanneming

De aanvrager(s) kunnen beroep doen op onderaannemers (= inkopen van commercieel beschikbare diensten tegen vergoeding) om specifieke competentie/expertise in te brengen in het project (specifieke diensten, analyses/testen, softwareontwikkeling, IE- en marktonderzoek,...). Ook sector/beroepsorganisaties uit de primaire sector kunnen via onderaanneming ingeschakeld worden in het project voor het uitvoeren van bepaalde taken (bv. voor het sensibiliseren van de doelgroepondernemingen, platform- en netwerking,...). Een onderaannemer ontleent de facto geen rechten uit het project.

Bij de evaluatie van een LA-traject gaat VLAIO de relevantie en noodzaak van de onderaanneming(en) na. Vermits LA-trajecten oplossingen beogen die niet zonder meer beschikbaar zijn op de markt (innovatief karakter), zijn trajecten die quasi volledig via onderaanneming zouden (kunnen) uitbesteed worden, niet-steunbaar.

Wanneer beroep gedaan wordt op onderaannemers, moet men de wetgeving voor overheidsopdrachten naleven (meer info op de website van de [Vlaamse overheid](#)). Voor elke onderaanneming vanaf 10.000 EUR moet ter onderbouwing van deze kost hetzij een offerte, een factuur van vergelijkbare opdracht of een gemotiveerde kostenschatting ingesloten worden bij de bijlagen van de aanvraag.

Niet-Vlaamse partner(s)

Indien dit bijdraagt tot de efficiëntie van de uitvoering van een LA-traject kunnen niet-Vlaamse partners ingeschakeld worden. De relevantie hiervan moet aangetoond te worden.

Niet-Vlaamse partners kunnen enkel optreden als onderaannemer.

2.2 Activiteiten

De activiteiten met betrekking tot de invulling van de LA-trajecten zijn van uiteenlopende aard naargelang de concrete probleemstelling/uitdaging van het project. Kenmerkend voor LA-trajecten is een geïntegreerde aanpak, waarbij alle activiteiten gaande van kennisverwerving tot kennisgebruik in aanmerking komen, zolang deze activiteiten bijdragen aan innovatieve oplossingen en zichtbare veranderingen bij de doelgroepondernemingen.

Een LA-traject wordt modulair samengesteld, men kiest de activiteiten in functie van de behoeften/noden. Activiteiten zoals sensibilisering, kennisopbouw, bundelen en vertalen van kennis, kennisverspreiding, platform- en netwerking, en aanzet tot concrete innovaties/veranderingen bij de doelgroepondernemingen kunnen aan bod komen, en kunnen afhankelijk van de noden parallel (of lineair) uitgevoerd worden. Er moet voldoende onderlinge samenhang bestaan tussen de activiteiten. Het verwerven van kennis staat steeds in functie van het concreet toepassen van die kennis bij de doelgroepondernemingen. In functie van de specifieke noden kan de kennis/technologie hiervoor zelf ontwikkeld worden en/of kan in het buitenland ontwikkelde (geavanceerde) kennis/technologie aangewend worden.

LA-trajecten beogen concrete innovaties/veranderingen bij een zo ruim mogelijke groep van ondernemingen. Valorisatie houdt in dat de ontwikkelde kennis bij voorkeur reeds tijdens het traject effectief gebruikt wordt door de ondernemingen en/of organisaties uit de doelgroep. De projectaanvraag bevat een duidelijke omschrijving van de voorziene activiteiten op vlak van kennisverspreiding en valorisatie van de resultaten. Er moet daarbij een focus zijn op die activiteiten die het meest kans bieden op concrete innovaties/veranderingen bij de doelgroep. De belangrijkste vorm van kennisborging bij een LA-traject is de toepassing van die kennis bij de doelgroep binnen de projectduur. Het is echter mogelijk dat bepaalde kennis niet direct kan toegepast worden of aanleiding geeft tot een 'spillover effect'. In dat geval beschrijft men de wijze van kennisborging, en eventuele (beperkte) activiteiten van kennisverspreiding/overdracht, na afloop van het traject, eveneens in de projectaanvraag.

2.3 Interactie met de doelgroep

Een programma waarbij basiskennmerken zoals vraaggedreven, collectief karakter, en focus op concrete toepassingen en veranderingen centraal staan, vereist een goede interactie met de doelgroepondernemingen. De doelgroep wordt actief betrokken bij de voorbereiding van nieuwe projectvoorstellen, bij de uitvoering van het project, en bij de kennisdoorstroming en valorisatie van de projectresultaten.

De betrokkenheid van de doelgroepondernemingen maakt deel uit van de evaluatie van een projectaanvraag. De aanvragers geven aan op welke manier de ondernemingen uit de doelgroep betrokken werden bij de voorbereiding en de opmaak van een projectaanvraag. Daarnaast geeft u aan op welke manier er met deze ondernemingen geïnterageerd zal worden tijdens de uitvoering van het project en eventueel na afloop (organisatie en frequentie van interactiemomenten, rol van de ondernemingen, afspraken met de ondernemingen, enz.).

Het betrekken van ondernemingen gebeurt via de oprichting van een functionele begeleidingsgroep, die bestaat uit een representatieve vertegenwoordiging van de doelgroep en komt op regelmatige tijdstippen samen. De begeleidingsgroep bewaakt de realisatie van de projectdoelstellingen, in het bijzonder het genereren van zichtbare veranderingen bij de doelgroep. Zij fungeert ook als klankbord voor (bijkomende) mogelijkheden van economische en eventueel ook maatschappelijke valorisatie van de projectresultaten. De interactie met de doelgroep in het kader van LA-trajecten overstijgt de werking van bestaande technische comités of werkgroepen, en de frequentie ervan moet aangepast zijn aan de opzet van het project en de projectdoelstellingen.

U nodigt de projectadviseur uit om als waarnemer deel te nemen aan de vergaderingen. De eerste vergadering met de leden van de begeleidingsgroep dient plaats te vinden binnen de 6 maanden na de startdatum van het project. Belangrijke afspraken met de doelgroepondernemingen worden geregeld in een door alle betrokkenen ondertekend document (**reglement van orde**). VLAIO stelt hiervoor een template ter beschikking. De leden van de begeleidingsgroep kunnen een individuele bijdrage leveren in de cofinanciering van het project (voor de modaliteiten zie 'Subsidie en cofinanciering').

2.4 Maatschappelijke meerwaarde en aansluiting bij beleidsprioriteiten

Op vraag van het beleid is samen met het Platform voor Landbouwonderzoek gekeken naar de mogelijkheden om LA-trajecten sterker in te zetten voor de maatschappelijke uitdagingen die zich stellen inzake innovatieve, milieu- en klimaatvriendelijke economische productie. Om hieraan tegemoet te komen is een criterium 'maatschappelijke meerwaarde' toegevoegd aan het evaluatierooster.

Dit criterium omvat met name de milieu- en sociale aspecten van duurzame landbouw. De bedoeling is om projecten die in aanzienlijke mate geïnspireerd zijn door die aspecten van duurzame landbouw, en een hoog ambitieniveau hebben op dat vlak, een zekere (beleids)prioriteit te kunnen geven. Voor een volledige omschrijving zie ook '3.5 Evaluatiecriteria'.

2.5 Projectduur/omvang, begroting, subsidie en cofinanciering

Projectduur/omvang

De projectduur van een LA-traject bedraagt minimaal 2 tot maximaal 4 jaar, met een tussentijdse evaluatie voor projecten die langer lopen dan 2 jaar.

LA-trajecten kunnen in principe niet verlengd worden. Projecten tot 4 jaar kunnen wel een uitbreiding (van max. 2 jaar) van het project aanvragen, mits verruiming van de doelstellingen (en de KPI's) en op voorwaarde dat reeds duidelijke resultaten voorgelegd kunnen worden. Aanvragen tot uitbreiding worden in competitie met nieuwe projectvoorstellen geëvalueerd.

In het kader van een LA-traject is een maximale bezetting van in totaal 8 VTE's mogelijk; dit mag echter geen streefdoel op zich zijn. De omvang van de projectaanvraag en de projectduur moet in verhouding zijn met de na te streven doelstellingen, de grootte van de te bereiken doelgroep en de economische impact die bij deze doelgroep vooropgesteld wordt. Bij samenwerking tussen verschillende partners, moet erop toegezien worden dat de inzet van personeel en middelen niet te veel wordt versnipperd.

Begroting

De projectbegroting bevat een maximale kostenefficiëntie in verhouding tot de resultaatobjectieven en de beoogde effecten.

De begrotingsaanvraag wordt opgemaakt per partner volgens de principes van de 'Handleiding bij het kostenmodel'. Er is een Excel-template voorzien om de begroting op te maken. Het gebruik ervan is verplicht.

De aanvaardbare personeelskosten vormen de basis. Ze moeten steeds na het project verantwoord kunnen worden, zowel naar geleverde prestaties op het project, als naar uitgevoerde betalingen.

De overige projectkosten bestaan enerzijds uit de kosten voor werkmiddelen en uitrustingsgoederen, en anderzijds uit overheadkosten, zijnde algemene kosten die weliswaar uit de activiteiten voortvloeien, maar die ofwel niet direct toewijsbaar zijn of kosten van algemeen ondersteunende aard zijn. De werkings- en overheadkosten worden in de projectbegroting berekend als een standaardkost per voltijds equivalent (VTE). Bij de aanvraag moet evenwel worden uitgegaan van een realistische inschatting van deze kosten.

Een onderaanneming vanaf 10.000 EUR moet als 'externe prestaties' afgezonderd worden uit de werkingskosten en toegelicht worden (offerte of factuur van vergelijkbare opdracht of gemotiveerde kostenschatting toevoegen). Bij de evaluatie zal de relevantie en noodzaak van die onderaanneming nagegaan worden (dus de taken moeten zichtbaar zijn in het werkplan).

Investeringskosten zijn voor LA-trajecten niet van toepassing, er moet maximaal gebruik gemaakt worden van de standaardkost/VTE voor de werkingskosten.

Organisaties die niet (100%) btw-plichtig zijn, kunnen het gedeelte van de niet-recupereerbare btw mee opnemen in hun projectbegroting. Voor alle activiteiten die de aanvragers zelf niet uitvoeren, moeten de prestaties gefactureerd worden.

Gescheiden interne boekhouding

De aanvrager(s), zijnde de instelling van hoger onderwijs, de onderzoeksorganisatie en het praktijkcentrum, verbinden zich ertoe de kosten en financiering van de door hen eventueel uitgeoefende economische activiteiten boekhoudkundig duidelijk te onderscheiden van de binnen dit project gesubsidieerde activiteiten.

Subsidie en cofinanciering

De subsidie voor LA-trajecten bedraagt 90% van de aanvaarde begroting van het project.

De cofinanciering van het traject is de verantwoordelijkheid van de aanvrager(s). Het niet-gesubsidieerde gedeelte van de projectbegroting (10%) wordt gefinancierd met bijdragen van de doelgroepondernemingen. Daarbij heeft elke onderneming uit de agrovoedingsketen (primaire sector, toeleverings- en verwerkende industrie) de mogelijkheid om een bijdrage te leveren in de cofinanciering; individueel of via beroeps- en sectororganisaties. Dit kan door een rechtstreekse financiële bijdrage of door het aanleveren van goederen of diensten (bijdrage in natura). Er wordt aanbevolen om de bijdrage in natura tot maximaal 30% van de totale cofinanciering te beperken.

Kosten voor geleverde goederen en diensten door ondernemingen uit de doelgroep (bijdrage in natura) moeten duidelijk opgegeven worden in de begrotingsaanvraag (als deel van de 'werkingskosten' of als 'externe prestaties'). Wanneer deze kosten verrekend worden in de cofinanciering moeten deze, ofwel door middel van facturatie (incl. btw), ofwel –wanneer de organisatie niet btw-plichtig is– door middel van een credit/debetnota, zowel vanuit de leverancier als vanuit de klant, ondubbelzinnig aangetoond kunnen worden. Wanneer het gaat om prestaties/leveren van diensten door landbouwers kan een verklaring van geleverde prestaties ook aanvaard worden.

De invulling van de cofinanciering wordt bij de financiële verslaggeving door VLAIO gecontroleerd. Bij het niet bereiken van de vereiste cofinanciering zal VLAIO de subsidie voor het betrokken traject pro rata met de effectief ingebrachte en bewezen cofinanciering herzien.

De wijze waarop het cofinancieringsplan wordt ingevuld, maakt deel uit van de evaluatie van de projectaanvraag en wordt gezien als een maat voor de betrokkenheid van de doelgroep. Er wordt verwacht dat minstens 80% van de cofinanciering reeds toegezegd is bij indiening, en er een sluitend cofinancieringsplan kan voorgelegd worden voor de overige 20%. Een upfront financieel engagement rechtstreeks van verschillende schakels in de keten geniet hierbij de voorkeur.

2.6 Gebruik van de projectresultaten

Wettelijke verplichtingen en kennisverspreiding

De begunstigden van LA-trajecten hebben de wettelijke verplichting de projectresultaten op grote schaal bekend te maken, respectievelijk te verspreiden onder de doelgroepondernemingen.

De valorisatie van de in het project ontwikkelde kennis, die een economisch valoriseerbare waarde heeft, moet gebeuren aan marktconforme voorwaarden en is niet-exclusief. Elke geïnteresseerde onderneming of organisatie in de EU kan, op gelijke basis, een exploitatierecht op de projectresultaten kopen. De projectuitvoerder(s) ontvangen hiervoor een marktconforme vergoeding. De marktconforme vergoeding is gelijk voor alle ondernemingen in de EU, inclusief de leden van de begeleidingsgroep. De leden van de begeleidingsgroep kunnen reeds betaalde bijdragen in de cofinanciering van het project in mindering brengen van de te betalen marktconforme vergoeding. De activiteiten van technologie- of kennisoverdracht zijn beperkt tot de projectgerelateerde activiteiten van de projectuitvoerder(s) en de inkomsten uit deze overdracht moeten opnieuw in de kernactiviteiten van de projectuitvoerder(s) geïnvesteerd worden. De overige projectresultaten dienen door de projectuitvoerders breed te worden verspreid.

De aanvrager(s) beschrijven de aanpak van kennisverspreiding in de projectaanvraag, evenals de eventueel gemaakte afspraken hierrond met de (mede)aanvragers.

Daarnaast publiceert de aanvrager(s) bij de start van het project de relevante projectdata en houdt deze actueel op het [FRIS Onderzoekspitaal](#) (Flanders Research Information Space) van het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse Overheid.

Aan alle projectpartners wordt gevraagd een actieve rol op te nemen in het VLAIO Netwerk, onder meer door optimaal samen te werken met en door te verwijzen naar andere actoren in het [VLAIO Netwerk](#).

Eigendomsrechten

LA-trajecten zijn gericht op kennisverwerving en -gebruik ten behoeve van een ruime collectiviteit van ondernemingen. Het gaat hier meestal om relatief generische kennis. Als zodanig wordt er niet gestreefd naar het genereren van nieuwe intellectuele eigendom (IE).

Het projectconsortium beschikt over de projectresultaten om deze vervolgens te verspreiden naar een zo ruim mogelijke groep van ondernemingen. Dit is ook zo indien in een LA-traject intellectuele eigendomsrechten zouden worden opgebouwd. De leden van de begeleidingsgroep kunnen geen specifieke eigendoms- of gebruiksrechten laten gelden.

De verschillende leden van het consortium maken onderling goede afspraken rond het gebruik van voor- en achtergrondkennis, in het bijzonder met het oog op de valorisatie van de projectresultaten. Men gaat na of er eventuele belemmeringen zijn naar het gebruik van die kennis. Te complexe regelingen worden als een risicofactor voor het project beschouwd.

3. Algemene aspecten van de projectaanvraag

3.1 NIEUW: Gedeeltelijke thematische aanpak

Een deel van de middelen voor de jaarlijkse oproep voor landbouwtrajecten wordt gereserveerd voor projecten rond een bepaald prioritair beleidsthema. Dit prioritair beleidsthema wordt bepaald in overleg met relevante beleidsactoren en met het Platform voor Landbouwonderzoek, en wordt benoemd in het oproepdocument. De thematische aanpak werkt als volgt:

Indiening

Aanvragers beargumenteren op max. 1 pagina dat hun project past binnen het prioritaire beleidsthema dat wordt vermeld in het oproepdocument.

Beoordeling thema

De aansluiting van de projecten bij het prioritair beleidsthema wordt beoordeeld door VLAIO vóór de start van de evaluatiecolleges met externe deskundigen. Indien nodig, gebeurt deze beoordeling in overleg met het departement Landbouw en Visserij.

Ranking en subsidie

Na de evaluatiecolleges worden de projecten gerankt volgens hun scores op twee rankings: de projecten die aansluiten bij het prioritair beleidsthema komen op de thematische ranking (ranking 1); de projecten die niet aansluiten bij prioritair beleidsthema komen op de niet-thematische ranking (ranking 2).

- Projecten op ranking 1 ontvangen subsidie van het thematisch budget zolang er genoeg budget is, en zolang de projecten voldoen aan de minimum kwaliteitseisen.
- Projecten op ranking 1 die voldoen aan de minimum kwaliteitseisen, maar die niet meer (volledig) gesubsidieerd kunnen worden van het thematisch budget, worden overgezet naar ranking 2.
- Restbudget van ranking 1 wordt overgedragen naar ranking 2.
- Projecten op ranking 2 ontvangen subsidie van het niet-thematisch budget + het restbudget van ranking 1 zolang er genoeg budget is, en zolang de projecten voldoen aan de minimum kwaliteitseisen.

3.2 Infosessie(s) en voorbesprekingen

Na de lancering van de oproep organiseert VLAIO infosessie(s) en voorbesprekingen. De data hiervan staan vermeld op de website.

Op de infosessie(s) wordt belangrijke informatie gegeven over de programmakenmerken, de evaluatieprocedure en -criteria, alsook nuttige tips voor de indiening van een aanvraag.

Vooraleer een aanvraag op te stellen, wordt ten zeerste aanbevolen een voorbespreking aan te vragen. Tijdens een voorbespreking wordt advies gegeven over o.a. het opstellen van de aanvraag, de aanvaardbare kosten, de ontvankelijkheids- en selectiecriteria, de mogelijke samenwerking met derden, enz. Bij de aanvraag tot voorbespreking voegt men een korte samenvatting van het projectvoorstel en de eventuele vragen toe. Idealiter omvat deze korte samenvatting een eerste versie van het innovatiedoel van het project. Dit leidt tot de meest efficiënte feedback.

3.3 Indienen aanvraag

Jaarlijks is er een beschrijving van de specifieke modaliteiten voor de indiening van een projectaanvraag en de exacte data te vinden op onze website.

De indiening van een projectaanvraag gebeurt via een onlineportaal. Hoe u te werk moet gaan, staat, samen met alle aanvraagdocumenten op de subpagina '[aanvraagprocedure](#)' van onze website. Alle partners van een LA-traject vullen hun deel van de aanvraag online in. De rechtsgeldig vertegenwoordiger (of de mandaathouder van de rechtsgeldig vertegenwoordiger) van hoofdaanvrager en partner(s) ondertekent online met zijn/haar eID de aanvraag. Pas dan is het project finaal ingediend. **Nadien zijn geen wijzigingen meer mogelijk!**

Er worden 2 templates ter beschikking gesteld:

- aanvraagtemplate LA-traject
- template begrotingsaanvraag

Het gebruik van de aanvraagtemplate is op zich niet verplicht, het respecteren van de structuur (te leveren info en de volgorde van de hoofdstukken) wel. De aanvraag wordt in het Nederlands opgesteld. Voor de opmaak van de projectbegroting gebruikt u de respectievelijke template.

Een volledige projectaanvraag is samengesteld uit 5 delen:

- de algemene projectinformatie wordt structureel in het onlineportaal opgevraagd (met invulmogelijkheden voor elke partner in het project) en **via eID ondertekend door de rechtsgeldige vertegenwoordiger(s)** van elke partner;
- de projectidentificatie;
- de projectbeschrijving (met maximaal aantal bladzijden!);
- de gedetailleerde projectbegroting (verplichte Excel-template);
- overige bijlagen en offertes voor externe prestaties vanaf 10.000 euro.

Om zeker niets te vergeten, is er in de aanvraagtemplate een checklist voorzien met de verschillende delen van de projectaanvraag.

3.4 Ontvangst en ontvankelijkheid

Na de indiening gaat VLAIO na of de projectaanvraag formeel ontvankelijk is aan de hand van de volgende criteria:

- indiening ten laatste op de sluitingsdatum en -tijdstip van de oproep;
- de aanvrager(s) zijn een instelling van hoger onderwijs, een onderzoeksorganisatie of een door de Vlaamse overheid erkend praktijkcentrum;
- het maximum aantal bladzijden van de projectbeschrijving is niet overschreden;
- afzonderlijk Excel-bestand met projectbegroting (kostenmodel);
- projectduur van minimaal 2 en maximaal 4 jaar;
- maximaal 8 VTE;
- de aanvraagformulieren in het digitale indienportaal zijn volledig ingevuld en online via eID ondertekend door de rechtsgeldig vertegenwoordiger of zijn gemandateerde.

De hoofdaanvrager ontvangt een automatisch bericht (e-mail) van de goede ontvangst van zijn aanvraag. De projecten die niet-ontvankelijk worden bevonden, nemen niet deel aan de verdere evaluatie- en selectieprocedure en krijgen hiervan een aparte melding. De ontvankelijkheidscriteria blijven gelden tijdens de ganse behandelingsprocedure. VLAIO kan contact opnemen met de aanvrager(s) tijdens de ontvankelijkheidsanalyse ter vervollediging van de aanvraag.

3.5 Evaluatieprocedure

Er wordt na indiening geen instructiefase voorzien. In de periode tussen indiening en het college van deskundigen kan de projectadviseur, indien nodig, contact opnemen met de aanvrager voor bijkomende informatie.

De aanvragen worden beoordeeld door VLAIO met advies van externe deskundigen. De deskundigen geven een advies op basis van de evaluatiecriteria, tijdens een mondeling college, zonder interactie met de aanvragers. Bij de organisatie van de colleges van deskundigen wordt gezorgd voor een optimale samenstelling en wordt belangenvermenging vermeden. Daarnaast kunnen ook leden van de begeleidingsgroep of andere doelgroepondernemingen bevroegd worden. De deskundigen leveren hun individueel advies aan als basis voor de discussie op het college waarop de projecten besproken worden. Na afloop van de discussie op het college wordt door hen een consensus-advies opgemaakt.

Op basis van de beschikbare informatie en het advies van de externe deskundigen, wordt door het beslissingscomité bij het Fonds voor Innoveren en Ondernemen een beslissing genomen over de omvang en de aard van de subsidie, alsmede over de bijzondere voorwaarden en modaliteiten ervan.

Onafhankelijk van de evaluatieprocedure kan het beslissingscomité bij het Fonds voor Innoveren en Ondernemen een negatieve beslissing nemen of aanvullende voorwaarden stellen op basis van onvoldoende financiële draagkracht van de aanvrager of eventuele partners, het niet voldoen aan overige verplichtingen of vergunningen vanwege de overheid of niet-correct gedrag naar aanleiding van vorige aanvragen (inzake informatieverstrekking, inhoudelijke en financiële verplichtingen of verslaggeving).

Bij de selectie, en binnen de beschikbare middelen, zal het beslissingscomité bij het Fonds voor Innoveren en Ondernemen rekening houden met de complementariteit van de projecten onderling en met een voldoende spreiding over sectoren en technologiedomeinen heen, om een voldoende diversiteit te bewerkstelligen in de gesteunde portfolio.

3.6 Evaluatiecriteria

LA-trajecten worden beoordeeld op 2 dimensies, enerzijds de impact van het project en anderzijds de kwaliteit van de projectuitvoering. De impact wordt beoordeeld aan de hand van 7 criteria. De scoring op deze as zal bepalend zijn voor de rangschikking van het project. De kwaliteit van het project wordt beoordeeld aan de hand van 2 criteria. Als een projectaanvraag op één van deze kwaliteitscriteria niet aan de minimumeisen voldoet, wordt het project niet gesubsidieerd.

Bij de beoordeling van de **'impact van het project'** wordt met volgende criteria rekening gehouden:

1. FIT IN HET PROGRAMMA

Een goed project is coherent, goed afgelijnd, brengt een zichtbare verandering teweeg bij de doelgroep en de verandering wordt grotendeels afgerond binnen de projectduur. De focus moet liggen op het realiseren van innovaties of concrete toepassingen bij ondernemingen uit de primaire sector. Het project gaat daarbij uit van een concrete en relevante probleemstelling/uitdaging bij de doelgroep. De doelgroep is gespecificeerd en er kan aangetoond worden dat er een duidelijk draagvlak is bij deze doelgroep.

Een LA-traject dat (op termijn) aanleiding geeft tot een omvangrijke verandering (transitie) bij de doelgroep, kan een hogere waardering bekomen. Een omvangrijke verandering betreft bv. een volledig nieuwe werkwijze die bij een groot deel van de doelgroep geïmplementeerd wordt.

Er dient echter over gewaakt te worden dat de focus van het project op de primaire sector gericht blijft. Te veel nadruk op activiteiten gericht op ondernemingen/organisaties uit de agrovoedingsketen leidt tot een lagere waardering op de 'fit in het programma' en/of het 'collectief bereik' (zie ook lager).

Een aanvraag die onvoldoende gedragen wordt door de doelgroep, of die niet aansluit bij de probleemstelling, is niet-steunbaar. Ook LA-trajecten die overwegend gericht zijn op basisonderzoek of op innovatiestimulering/dienstverlening komen niet in aanmerking voor steun.

2. PROJECTDOELSTELLINGEN (= INNOVATIEDOEL)

Het innovatiedoel van het project moet duidelijk zijn. Bij een goed project zijn de doelstellingen concreet gedefinieerd en aftoetsbaar, en sluiten nauw aan bij de probleemstelling. Dit vertaalt zich in een beperkte set van relevante KPI's met streefcijfers die voldoende ambitieus én realistisch zijn, zodat op het einde van het project kan beoordeeld worden of/en in welke mate de doelstellingen werden behaald.

Als het traject een duidelijke strategie omvat om het veranderingsproces bij de doelgroep te blijven verzekeren, ook na afloop van het traject (= kennisborging), kan een hogere waardering bekomen worden.

Een project waarvan de doelstellingen niet realistisch/niet haalbaar zijn (binnen de projectduur), of die niet aansluiten bij de probleemstelling, is niet-steunbaar. Zeker wanneer de KPI's/streefcijfers niet getuigen van enige ambitie of ongeloofwaardig zijn, is dit het geval.

3. FOCUS OP VERNIEUWING BIJ DE DOELGROEP

Van een goed project wordt verwacht dat de beoogde innovatiestap vernieuwend is voor de doelgroep. Het traject loopt vooruit op wat momenteel op de markt beschikbaar is (of zal komen). Belangrijk hierbij is dat de kennis wordt aangeboden op maat van de mogelijkheden van de doelgroep (= absorptiecapaciteit). Er wordt een duidelijke kennis- of competentieverhoging verwacht bij de doelgroepondernemingen.

Een traject dat leidt tot doorbraakmogelijkheden op vlak van innovatie (d.w.z. een nieuw product, proces, dienst, afzetmarkt,...) voor de doelgroepondernemingen kan een hogere waardering bekomen.

Me-too projecten (kopiëren zonder toegevoegde waarde van wat reeds bestaat in Vlaanderen), projecten waarbij de impact bij ondernemingen niet zichtbaar is binnen de termijn van het project, of projecten die geen/minimale bijdrage leveren tot het kennisniveau van de doelgroep, zijn niet-steunbaar.

4. COLLECTIEF BEREIK

Een goed project is gericht naar een voldoende ruime doelgroep van ondernemingen die rechtstreeks baat heeft bij het project. De omvang van het project dient in verhouding te staan tot de omvang van de doelgroep.

De doelgroepondernemingen worden actief betrokken bij de projectaanvraag, wat zich vertaalt in een begeleidingsgroep die representatief is voor de doelgroep (type bedrijven, sector) en die voorziet in een vlotte interactie tussen de leden en het projectconsortium (functionele begeleidingsgroep).

Wanneer een belangrijke rol voorzien wordt voor de doelgroepondernemingen tijdens de uitvoering én na afloop van het project, en de begeleidingsgroep vertegenwoordigt quasi de volledige sector in Vlaanderen (inclusief de waardeketen), kan een hogere waardering bekomen worden.

Projecten die gericht zijn op de individuele noden van één of een beperkt aantal ondernemingen, of op een collectief van ondernemingen uit de toeleverings- en/of verwerkende industrie komen niet in aanmerking voor steun.

5. ECONOMISCHE IMPACT

Een goed project versnelt het globale innovatieproces en zal de competitiviteit van de doelgroepondernemingen verhogen. Dit vertaalt zich in een duidelijke economische impact op bedrijfs- en/of Vlaams-breed sectorniveau (minimaal het behoud van bedrijfsactiviteiten, tewerkstelling of investeringen).

Voor een goede waardering, dient de economische impact gekwantificeerd te worden aan de hand van cijfers. Dit kan middels illustratie van een concreet voorbeeld op bedrijfs- en/of sectorniveau. Het bekomen effect kan vervolgens vertaald worden naar een breder kader, i.e. wat dit voor Vlaanderen in zijn geheel zou kunnen betekenen. De focus ligt hierbij steeds op ondernemingen uit de primaire sector.

Projecten die groei kunnen realiseren, of aanleiding geven tot een belangrijk spillover effect bij ondernemingen/organisaties uit de agrovoedingsketen, of die zich focussen op een urgent probleem dat in een specifieke sector tot grote economische verliezen kan leiden, kunnen een hogere waardering bekomen.

Projecten waarbij de economische meerwaarde onduidelijk/onbestaand is, of waarbij er significante belemmeringen verwacht worden bij de implementatie van de resultaten (bv. IPR, wetgeving, te hoge investeringen voor de ondernemingen, onzekere marktomgeving,...) zijn niet-steunbaar.

6. MAATSCHAPPELIJKE MEERWAARDE

Bij de beoordeling van de maatschappelijke meerwaarde van een project worden met name de milieu- en sociale aspecten van duurzame landbouw in beschouwing genomen:

- Milieuaspecten: circulaire economie, minder gebruik van pesticiden en meststoffen, verhoogd gebruik hernieuwbare energie, reductie van afval en voedselverlies, minder emissies en milieuhinder, klimaatmitigatie door minder broeikasgassen, klimaatadaptatie, efficiënt water(her)gebruik en biodiversiteit.
- Sociale aspecten: arbeidsveiligheid, gezondheid landbouwer en consument, inkomenszekerheid, (dieren)welzijn, werkbaar werk en landschapsbeleving.

Een goed project heeft een duidelijke, gemotiveerde en waar mogelijk gekwantificeerde meerwaarde ten aanzien van de milieu- of de sociale aspecten van duurzame landbouw.

Indien het project in aanzienlijke mate geïnspireerd is door aspecten van duurzame landbouw, en een hoog ambitieniveau heeft op dat vlak, kan een hogere waardering bekomen worden. Belangrijk hierbij is dat onderzoek m.b.t. milieu- en/of sociale aspecten deel uitmaakt van het project, en richtinggevend is voor de gekozen implementatie van de resultaten.

Het is duidelijk dat projecten met een onaanvaardbare milieu- of sociale impact, of die in strijd zijn met de huidige of toekomstige (milieu)wetgeving niet in aanmerking komen voor steun.

7. COMPLEMENTARITEIT

Van een goed project wordt verwacht dat het complementair of uniek is ten opzichte van andere publiek gefinancierde projecten (ook Europees). Het bouwt m.a.w. verder op/houdt rekening met kennis die publiek beschikbaar is, en deze complementariteit is goed beargumenteerd.

Als er duidelijke synergieën zijn met al lopende projecten (ook deze buiten het projectconsortium), die de globale impact positief kunnen beïnvloeden, kan een hogere waardering bekomen worden.

Projecten die een (te grote) overlap vertonen met andere publiek gefinancierde activiteiten, of die een risico inhouden op belangenvermenging of marktverstoring met commerciële dienstverlening, zijn niet-steunbaar.

Bij de beoordeling van de **'kwaliteit van de projectuitvoering'** wordt met volgende criteria rekening gehouden:

1. AANPAK EN UITVOERING

De globale aanpak van een goed project is duidelijk/haalbaar en geschikt om de doelstellingen van het project te realiseren. De voorgestelde activiteiten zijn in lijn met de noden van de doelgroep en goed gemotiveerd. De voorziene duurtijd van het project is adequaat en in verhouding met de geplande activiteiten.

Er wordt een correcte aanpak voorgesteld voor ruime verspreiding van de kennis en er ligt een concreet valorisatieplan voor. Het project voorziet voldoende ruimte voor opvolging en geeft aan hoe men, bij het niet behalen van bepaalde mijlpalen, het project zal bijsturen.

2. EXPERTISE EN MIDDELEN

De uitvoerders beschikken over de juiste/vereiste expertise, middelen en infrastructuur om het project goed uit te voeren. Indien van toepassing wordt nagegaan of voorgaande projecten relevante kennis hebben opgeleverd die ruim werd verspreid, met goede vooruitzichten op concrete toepassingen bij de doelgroepondernemingen (trackrecord). Wanneer het projectconsortium bestaat uit verschillende partners moet de relevantie/noodzaak van de samenwerking duidelijk zijn.

De gevraagde personeelsinzet en begroting zijn in lijn met het projectplan en de beoogde doelstellingen/resultaten (value for money). Circa 80% van de cofinanciering is reeds toegezegd en er wordt een sluitend cofinancieringsplan voorgelegd voor de overige 20%.

Aanvullende criteria

Wanneer er, gegeven de budgettaire ruimte, een prioriteitskeuze moet gemaakt worden tussen gelijkwaardige initiatieven, kan het sector- en domein-overschrijdend karakter van het project in rekening gebracht worden.

3.7 Na de beslissing

Na beslissing wordt een overzicht (projecttitel, aanvrager en eventuele medeaanvrager(s)) van de gesteunde LA-trajecten gepubliceerd op onze website.

De projectfiche met de besluitvorming wordt aan de aanvrager(s) overgemaakt bij bekendmaking van de beslissing. Er wordt standaard een nabespreking aangeboden, die zeker bij een negatieve beslissing sterk aangeraden wordt. Neem daarvoor contact op met landbouw@vlaio.be, met een duidelijke vermelding van het projectnummer.

In het geval van een positieve beslissing komt een overeenkomst tot stand tussen het Fonds voor Innoveren en Ondernemen en de projectaanvragers (zie hoofdstuk 4. Uitvoering en Opvolging).

In het geval van een negatieve beslissing kan een verzoek tot herziening van de beslissing bij VLAIO, optredend voor het Fonds voor Innoveren en Ondernemen, ingediend worden. De vraag tot herziening moet gebaseerd zijn op duidelijke en verifieerbare argumenten, zoals bijvoorbeeld concrete elementen die volgens de aanvragers niet correct werden geapprecieerd.

Bij ontevredenheid over de manier van behandeling door VLAIO kan daarover steeds schriftelijk, mondeling of elektronisch klacht ingediend worden. Klachten worden binnen de 45 dagen na ontvangst behandeld.

3.8 Geheimhouding

Alle personeelsleden van VLAIO, externe deskundigen en leden van het beslissingscomité bij het Fonds voor Innoveren en Ondernemen zijn ertoe gebonden alle informatie vertrouwelijk te behandelen en geen gegevens aan derden mee te delen of aan te wenden ten voordele van zichzelf.

4. Uitvoering en opvolging

Alle nuttige informatie betreffende de uitvoering en de opvolging van een LA-traject is terug te vinden in het document ‘Toelichting uitvoering en opvolging LA-trajecten’, dat zich bevindt onder de subpagina [‘vervolgstappen’](#) van onze website. Deze info is ook nuttig bij de voorbereiding van een projectaanvraag. Hierna worden de belangrijkste principes kort overlopen.

4.1 Overeenkomst(en)

In het geval van een positieve beslissing komt een overeenkomst tot stand tussen het Fonds voor Innoveren en Ondernemen en de projectaanvrager(s).

Om de overeenkomst onmiddellijk tot stand te doen komen na de beslissing verklaren alle (mede)aanvragers bij de digitale indiening van een projectaanvraag de volgende voorwaarden te aanvaarden:

- de Algemene Voorwaarden Innovatiesteun;
- de Programmaspecifieke Voorwaarden voor LA-trajecten.

Beide documenten zijn te raadplegen op de subpagina [‘vervolgstappen’](#) van onze website.

De **overeenkomst** tussen de partijen en het Fonds voor Innoveren en Ondernemen komt tot stand op **de beslissingsdatum van de subsidietoekenning**, tenzij de begunstigde binnen één maand na verzending van de beslissing tot subsidietoekenning kenbaar maakt het project niet op te starten.

De succesindicatoren (KPI’s) met bijhorende streefcijfers worden in de **beslissing tot subsidietoekenning** vastgelegd. Het is de bedoeling om op die manier het verloop/succes van de projectuitvoering te kunnen monitoren, met name op vlak van de concrete innovaties/veranderingen die men wil realiseren bij een voldoende ruime groep van ondernemingen.

Indien er meerdere aanvrager(s) zijn, stellen zij onderling een samenwerkingsovereenkomst op die de praktische samenwerking regelt, evenals de afspraken inzake de eigendom en valorisatie van de projectresultaten (zie art. 4.3 Algemene Voorwaarden Innovatiesteun). De samenwerkingsovereenkomst wordt ter goedkeuring voorgelegd aan VLAIO.

De uitbetaling van de subsidie gebeurt in voorschotten, in principe jaarlijks voorafgaand aan de periode waarop deze betaling betrekking heeft. De voorschotten worden uitbetaald na vervulling van de noodzakelijke voorwaarden, zoals voorzien in de **beslissing tot subsidietoekenning**.

4.2 Projectopvolging en monitoring

Projectopvolging

De opvolging van LA-trajecten heeft als doel om het projectverloop te monitoren en om de resultaten van het project zichtbaar te maken. Dit gebeurt via een onlineportaal.

Jaarlijks rapporteert u over de projectstatus (voortgangsverslag). Dit laat toe om na te gaan of het project verloopt zoals gepland. Hierbij hoort ook een prestatietabel, de status van de KPI’s en leverbaarheden, en een overzicht van de collectieve en individuele acties (bereik). Een belangrijk element van de voortgangsverslaggeving is de rapportering over de interactie met de doelgroepondernemingen. Zo wordt een korte toelichting gevraagd over de uitgevoerde cases met ondernemingen. Van elke vergadering van de begeleidingsgroep wordt een verslag opgemaakt. Deze verslagen laadt u via het onlineportaal op, samen met de eerstvolgende rapportering.

Voor projecten die langer duren dan 2 jaar, wordt na 2 jaar een meer uitgebreid tussentijds verslag geleverd, dat de basis vormt voor de tussentijdse evaluatie, waarbij beslist wordt over het al dan niet verderzetten van

het project en over eventuele (budget)bijsturingen. Als omstreeks dit tijdstip een belangrijke mijlpaal (go/no-go) is gepland, kan daarmee rekening worden gehouden.

Na afloop van het project bepaalt VLAIO op basis van het eindverslag en het financieel verslag, de totale aanvaarde subsidie. Deze is maximaal het origineel toegekend bedrag. Voor het financieel verslag wordt een verplichte (Excel-)template voorzien op de website.

Monitoring

Voor beleidsevaluaties zijn gegevens nodig over het effectief bereik van het project, de geleverde diensten en de bekomen resultaten in het kader van activiteiten van kennisverspreiding en –toepassing. Het is aangewezen hiermee rekening te houden bij de opmaak van een projectvoorstel. Voor zover ze niet in het eigen projectvoorstel zijn opgenomen (als indicatoren met streefcijfers), zullen deze gegevens bijkomend moeten geleverd worden bij de verslaggeving.

5. Definities en begrippen

- **Kleine of middelgrote onderneming (kmo):** een onderneming die voldoet aan de volgende voorwaarden (meer uitgebreide info op de website bij financiering van een [‘ontwikkelingsproject’](#)):
 - in de onderneming werken gemiddeld niet meer dan 250 personen voltijds (of equivalenten) tijdens het kalenderjaar dat voorafgaat aan dat waarin de tegemoetkoming wordt aangevraagd;
 - de onderneming realiseert in het kalenderjaar dat voorafgaat aan dat waarin de tegemoetkoming wordt aangevraagd een omzet, exclusief btw en accijnzen, van minder dan 50 miljoen EUR of een balanstotaal van minder dan 43 miljoen EUR;
 - niet meer dan 25% van het kapitaal van de onderneming is rechtstreeks of onrechtstreeks in het bezit van één of meerdere ondernemingen die zelf niet aan de definitie van kleine of middelgrote onderneming voldoen, met uitzondering van publieke investeringsmaatschappijen, participatiemaatschappijen of, als er geen controle wordt uitgeoefend, institutionele beleggers.
- **Vlaamse Instelling van hoger onderwijs:** de instellingen vermeld in artikel II.2 (Vlaamse universiteiten) resp. artikel II.3 (Vlaamse hogescholen) van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013.
- **Organisatie voor Onderzoek en Kennisverspreiding:** een entiteit (zoals universiteiten of onderzoeksinstituten, agentschappen voor technologieoverdracht, innovatie-intermediairs, entiteiten voor fysieke of virtuele onderzoek gerichte samenwerking), ongeacht haar rechtsvorm (publiek- of privaatrechtelijke organisatie) of financieringswijze, die zich in hoofdzaak bezighoudt met het onafhankelijk verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling, of met het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht. Wanneer dit soort entiteit ook economische activiteiten uitoefent, moet met betrekking tot de financiering, de kosten en de inkomsten van die economische activiteiten een gescheiden boekhouding worden gevoerd. Ondernemingen die een beslissende invloed over dit soort entiteit kunnen uitoefenen in hun hoedanigheid van bijvoorbeeld aandeelhouder of lid van de organisatie, mogen geen preferente toegang tot de onderzoekscapaciteit van deze entiteit of tot de door haar verkregen onderzoeksresultaten genieten (zie definitie Organisatie voor Onderzoek en Kennisverspreiding in punt 16 ff) van de Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie ([Kaderregeling O&O&I \(2022/C414/01\)](#)).
- **Economische activiteiten van een onderzoeksorganisatie:** contractonderzoek in opdracht van het bedrijfsleven, het verhuren van onderzoeksinfrastructuur en consultancy activiteiten.
- **Niet-economische activiteiten van een Onderzoeksorganisatie:** zie beschrijving in punten 20 en 21 van de Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie ([Kaderregeling O&O&I \(2022/C414/01\)](#)).
- **Praktijkcentrum:** een organisatie die praktijkonderzoek en kennistransfer uitvoert voor een bepaalde (deel)sector van de land- en tuinbouw, en daartoe erkend is door de Vlaamse overheid (Ministerieel besluit tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw).
- **Land- en tuinbouwondernemingen:** elke natuurlijke of rechtspersoon die een land- en tuinbouwactiviteit uitoefent.
- **Land- en tuinbouwactiviteit:** elke activiteit die gericht is op het voortbrengen van plantaardige en dierlijke producten, evenals hun distributie en bewaring. De verwerking van primaire grondstoffen tot producten bestemd voor menselijke consumptie of voor industriële toepassingen wordt hier niet onder begrepen.
- **Kennisverspreiding:** transfer van onderzoeksresultaten via publieke kanalen (publicaties, websites, seminars, ...).
- **Valorisatie:** transfer van onderzoeksresultaten in economische activiteiten waarbij de doelgroep-ondernemingen een positief effect bekomen op groei, omzet, tewerkstelling, investeringen en winsten.

- **Marktconforme voorwaarden:** het leveren van een dienst (of exploitatierechten) gebeurt aan:
 1. marktprijs (modaliteiten om te komen tot vaststelling van de marktprijs zijn bepaald in punt 29 van de Kaderregeling O&O&I);
 2. indien er geen marktprijs is: volledige kosten + redelijke winstmarge.

VLAIO
Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel
www.vlaio.be